

Dosarul nr. 2ra-2085/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (Vladislav Holban)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Marina Anton, Vitalie Cotorobai, Ana Panov)

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valerii Antonov și Anna Antonova împotriva lui Serghei Beleaev și Oxanei Beleaeva cu privire la împărțirea bunurilor proprietate comună pe cote-părți, prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulțe,

împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov și s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, prin care s-a respins acțiunea depusă de Valerii Antonov și Anna Antonova,

constată:

La 27 iulie 2017, Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov, au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Beleaev și Oxanei Beleaeva cu privire la împărțirea bunurilor proprietate comună pe cote-părți, prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulțe.

În motivarea acțiunii au menționat că, apartamentul XXXXX aparține cu drept de proprietate comună pe cote-părți lui Valerii Antonov, care deține $\frac{2}{3}$ cote-părți, și lui Serghei Beleaev și Oxanei Beleaeva, care dețin câte $\frac{1}{6}$ cotă-parte fiecare.

La fel, și bunul imobil apartamentul XXXXX aparține cu drept de proprietate comună pe cote-părți lui Serghei Beleaev, care deține $\frac{1}{3}$ cotă-parte, Oxanei Beleaeva, care deține $\frac{1}{3}$ cotă-parte, lui Valerii Antonov, care deține $\frac{1}{6}$ cotă-parte și Annei Antonova, care deține $\frac{1}{6}$ cotă-parte.

Astfel, reclamanții au invocat că deținerea a două apartamente pe cote-părți, faptul dat le creează dificultăți fiecăruia din coproprietari în realizarea dreptului de proprietate, care se manifestă prin restricțiile legale de a-și exercita liber dreptul de posesie, folosință și dispoziție în partea bunului imobil.

Cu titlu subsecvent, reclamanții au precizat că, potrivit certificatelor privind evaluarea bunurilor imobile litigioase, prețul apartamentului XXXXX constituie 276 759 de lei. Astfel, prețul a $\frac{1}{3}$ cotă-parte din acesta constituie 92 253 de lei. Iar prețul apartamentului XXXXX, constituie 299 260 de lei. respectiv, prețul a $\frac{1}{3}$ cotă-parte din acesta constituie 99 753,30 de lei.

Reclamanții au evocat că, în scopul soluționării disensiunii apărute referitor la gestionarea bunurilor imobile comune, le-au propus lui Serghei Beleaev și Oxanei Beleaeva, prin scrisoarea din 06 iunie 2017, să încheie un contract de schimb, și anume Valerii Antonov și Anna Antonova să transmită lui Serghei Beleaev și Oxanei Beleaeva cota lor parte de $\frac{1}{3}$ din apartamentul XXXXX, în schimbul cotei-părți de $\frac{1}{3}$ din apartamentul XXXXX. Însă, aceștia nu au acceptat oferta de schimb propusă, fapt ce i-a determinat să se adreseze în instanța de judecată cu acțiunea privind partajarea proprietății comune pe cote-părți.

Astfel, din motiv că apartamentele aflate în litigiu sunt bunuri indivizibile, precum și conflictele apărute între coproprietari în privința acestora, reclamanții au invocat necesitatea partajării bunurilor imobile coproprietate comună, prin metoda transmiterii unui apartament în proprietatea unei familii, iar celui de al doilea apartament în altă familie, cu încasarea unei sulte bănești pentru diferența de cost.

În această ordine de idei, reclamanții Valerii Antonov și Anna Antonova au solicitat admiterea acțiunii și:

1. a partaja apartamentul XXXXX, în modul următor:
  - a. $\frac{1}{6}$ cotă-parte ce aparține lui Valerii Antonov să fie transmisă în proprietatea lui Serghei Beleaev, în schimbul unei sulte în mărime de 46 126,50 de lei;
  - b. $\frac{1}{6}$ cotă-parte ce aparține Annei Antonova să fie transmisă în proprietatea Oxanei Beleaeva, în schimbul unei sulte în mărime de 46 126,50 de lei;
2. a partaja apartamentul XXXXX, în modul următor:
  - a. $\frac{1}{6}$ cotă-parte ce aparține lui Serghei Beleaev și $\frac{1}{6}$ cotă-parte ce aparține Oxanei Beleaeva să fie transmise în proprietatea lui Valerii Antonov, în schimbul unei sulte în mărime de 49 876,67 de lei pentru fiecare;
3. a compensa în mod solidar din contul lui Serghei Beleaev și Oxana Beleaeva cheltuielile de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat în cuantum de 5 760,19 lei, achitarea extrasului de la OCT Chișinău în sumă de 232 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4 000 de lei;
4. a încasa de la Valerii Antonov în beneficiul lui Serghei Beleaev și Oxanei Beleaeva suma de 3 750 de lei pentru fiecare, cu titlu de compensare a pretențiilor reconvenționale;
5. a încasa în mod solidar de la Serghei Beleaev și Oxana Beleaeva în beneficiul lui Valerii Antonov suma de 2 492,19 lei (9 992,19 – 7 500), cu titlu de compensare a pretențiilor reconvenționale.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, (f.d. 66,71-74) s-a respins acțiunea depusă de Valerii Antonov și Anna Antonova.

Prin decizia din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 103, 104-109) s-a respins apelul declarat de Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov și s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

Prima instanță și instanța de apel și-au întemeiat soluțiile adoptate pe dispozițiile art. 344 alin. (1), art. 346 alin. (1), art. 361 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Codul civil.

În consolidarea soluțiilor sale, Judecătoria Chișinău, sediul Central, și Curtea de Apel Chișinău au constatat că, împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți, prin atribuirea întregului bun în proprietate exclusivă a unuia din coproprietari în schimbul unei sulțe poate fi efectuată doar cu acordul tuturor coproprietarilor.

În condițiile din speță, însă, coproprietarii Serghei Beleaev și Oxana Beleaeva nu și-au manifestat acordul la o asemenea modalitate de împărțire a bunului proprietate comună pe cote-părți.

La 10 august 2018, Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov a declarat recurs împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 113-115).

În motivarea recursului au invocat că pretențiile lui Valerii Antonov și Anna Antonova se încadrează în dispozițiile art. 361 alin. (2) lit. a) coroborat cu art. 357 alin. (3) din Codul civil. Astfel, instanța de apel nu a aplicat prevederile pct. 23 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 27 martie 2006, care explică că în situația în care coproprietarii pe cote-părți a unui bun comun nu au convenit asupra împărțirii bunului, aceasta se face prin hotărârea instanței de judecată, la cererea unuia din proprietari.

În acest sens, recurenții au considerat ca fiind eronată concluzia instanței de apel precum că aplicarea modalității de împărțire a proprietății comune pe cote-părți, prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulțe, este posibilă doar cu condiția acordului părților. Or, rolul instanței de judecată constă în soluționarea litigiului care și presupune existența contradicțiilor între coproprietari în privința stabilirii modalităților împărțirii bunului.

La fel au notat că, interdicția aplicată prin încheierea din 16 mai 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, asupra apartamentului nr. 57, a fost anulată în legătură cu încetarea procesului pe cauza civilă nr. 2-3780/15. Însă, nici existența acestei interdicții nu poate genera imposibilitatea de împărțire a proprietății comune pe cote-părți, prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulțe.

În această ordine de idei, recurenții Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov, au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Instanța de recurs atestă că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul

termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilită data când decizia din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată lui Valerii Antonov și Annei Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului acestuia de a ataca hotărârea judecătorească.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Astfel nu poate fi acceptat argumentul precum că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile pct. 23 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 27 martie 2006. Or, recomandările Curții Supreme de Justiție și hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, având caracter consultativ și nu pot constitui baza formală a hotărârilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept, iar practica națională pe asemenea categorii de litigii invocate în cererea de recurs este diferită de respectiva cauză.

La fel, completul de admisibilitate opinează că nu pot fi acceptate nici celelalte argumente cuprinse în cererea de recurs depusă de Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov. Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective. Însă, din analiza cererii de recurs se desprinde faptul că, argumentele invocate în recurs, în esența lor, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel (f.d. 32-33). Astfel se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel. Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurenții nu au evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov, nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov, nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Valerii Antonov și Anna Antonova au avut posibilitatea de a fi auziți de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenților le-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auziți combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov, împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valerii Antonov și Anna Antonova, reprezentați de avocatul Andrei Petuhov, împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valerii Antonov și Anna Antonova împotriva lui Serghei Beleaev și Oxanei Beleaeva cu privire la împărțirea bunurilor proprietate comună pe cote-părți, prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulțe.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan